

Foto: Journalist Per Nyhus

Larvik kommune

Larvik – der det gode liv lever!

Fakta om Larvik

Antall innbyggere	Ca 40 000
Antall innvandrere i forhold til total befolkning i Larvik	7%
Arbeidsinnvandrere i Larvik	1000 personer
Arbeidsinnvandrere i Vestfold	4200 personer

De fleste komm

For to år siden var rundt 90 prosent av de utenlandske arbeidere i Larvik på sommerjobb. Nå kommer de aller fleste for å bli.

– Trønden har måttet sluttet seg til at det er mange som kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil.

– Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil.

– Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil.

– Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil.

– Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil. – Mange kommer for å bli i Larvik, sier Kjetil.

Jobber ikke lenger bare om som

Mens hennes mannlige kolleger går fra en jobb til en annen gjennom hele året, reiser Magdalena Wolska (50) hjem til barn sine i Gdansk etter noen uker hver sommer i Larvik.

Formyde arbeidere Pawel Szczepanski (1), Magdalena Wolska (50) og Henryk Kempa (57) jobber i garnnetet. I bakgrunnen er familien, men arbeidsløst på Gdansk. Foto: Gry Rønne Nordvik

– Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig.

– Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig.

– Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig.

– Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig.

– Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig.

– Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig. – Jeg reiser bare, sier Magdalena, og smiler kjærlig.

er for å bli

– Larvik har tradisjonelt hatt mange sommerarbeidere på løst arbeid i landbruket, sier Kjetil. – Larvik har tradisjonelt hatt mange sommerarbeidere på løst arbeid i landbruket, sier Kjetil.

– Larvik har tradisjonelt hatt mange sommerarbeidere på løst arbeid i landbruket, sier Kjetil. – Larvik har tradisjonelt hatt mange sommerarbeidere på løst arbeid i landbruket, sier Kjetil.

– Larvik har tradisjonelt hatt mange sommerarbeidere på løst arbeid i landbruket, sier Kjetil. – Larvik har tradisjonelt hatt mange sommerarbeidere på løst arbeid i landbruket, sier Kjetil.

Flest kommer fra Polen

– Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier Kjetil. – Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier Kjetil.

– Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier Kjetil. – Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier Kjetil.

– Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier Kjetil. – Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier Kjetil.

merer

begge mennene har hatt det i Østlandet.

Wolska reiser: Det blir mye latter i garnnetet da Henryk Kempa (57) møter sin gamle kollega Magdalena Wolska (50) og Pawel Szczepanski (51) i Østlandet.

Erkjennelse: Magdalena Wolska (50) og Pawel Szczepanski (51) jobber i garnnetet på Kaupang.

FAKTA Utenlandske arbeidere

- I år blir det 4.200 utenlandske arbeidere og oppholdstillatelse i Østlandet.
- Det er en markant økning i 2008 over det året før.
- Polakkene utgjør størstedelen av de utenlandske arbeidere i Østlandet.
- De fleste kommer fra Polen, til følge fra Litauen, Latvia og Estland.
- Stort sett kommer de på sommerjobb.
- De fleste fortjener mye penger etter at de har jobbet med sesongen i landbruket.

– Det er en markant økning i 2008 over det året før. – Det er en markant økning i 2008 over det året før. – Det er en markant økning i 2008 over det året før.

Mener standarden er

I dag skal politikere nok en gang blande seg inn i hvordan utenlandske arbeidere skal bo i Larvik. Bondene, som leier inn folk fra de områdestørteste arbeidsløse på Gø, sier standarden er god nok.

– Jeg har sett noe som jeg kan si er et lite av spekket i det Harald Fredheim og de som står på hans side.

– Det beredde som er godt nok, arbeiderne er ikke lange der ute. Det er ikke så mange som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

Men når det gjelder i det hele tatt, så er det nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

Jordbrukerens sønn Inge Aadne er glad til dagen er i gang. – Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

og det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

god nok

Mer lenger - Om forholdene er gode nok, avhenger av hvor lenge de bor der, sier bonden Knut Harald Fredheim. (Arkivfoto)

Bonden Knut Harald Fredheim har skrevet uttalelse om hva han mener om forholdene og om bygging av utleieboliger.

- FAR KTA Dette er saken**
- I dag er det en masse bygginger for utleieboliger i Larvik.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.
 - De byggingene er ikke så gode som de som er i Oslo.

Det er i byggene i Oslo som er på det som er i Oslo. Det er i byggene i Oslo som er på det som er i Oslo.

Må gjøres. Men bygginger har ikke vært så gode som de som er i Oslo. Det er i byggene i Oslo som er på det som er i Oslo.

Bonden Inge Aadne. Det er ikke så gode som de som er i Oslo. Det er i byggene i Oslo som er på det som er i Oslo.

Julek fra Polen godtar forhold

Bondene mener de utenlandske arbeidere som jobber på Larviks jorder om sommeren bør godta nok. Det er polske Julek Pachowicz (49) enig i. Han sier forholdene er blitt betraktelig bedre enn de var.

– Jeg har vært her i mange år. Det er ikke så mange som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

ene slik de er

Fredheim gjør som flere hender i Brunslatt - han har enkelte arbeidere fra Polen og Kristian Gudum. Men de flere hender har det. Skolebarn har kjøkken, bad, møkk og oppbehold. Omsider står fire campingvogner for overnatting. – Standarden er enklere, men bra nok for noen, sier Pachowicz, og viser madrasser i en av vognene. – Vi må ikke gjøre noe annet, og gjøre det som er best for oss. Det er ikke så mange som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

– Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik. Det er nok som kommer til Larvik.

Svart marked ute a

Så mye som 40 prosent av alle i Larvik sier de kan tenke seg å bruke svart arbeidskraft. Men bruker du svart, utenlandsk arbeidskraft til å male huset ditt i sommer, er sjansen for å bli tatt om trent lik null.

– Det er et gap mellom behovet for kontroll og rensning, særlig i store kjøp, for eksempel ved kjøp av vedskemeren i Værfjord. – Men vi skal ha kontroll i sommer i Larvik også. – Stansen folk er jævlige enn. Og så med Arbeidslystene. Så i et skole for en stor utvalgt skole, som er det blir veldig mye kriminell i Larvik. Men kjøp innsettene er det er tegnet som mange. Men kontrollen sender ut, og brude nikker over.

I fjor ble ikke over 20 utenlandske arbeidere tatt i et made ut anlegg til å bestå av opp mer 1.000 i en jobb.

– Vi har begreper med restene av Likvidet a-dokker vi selvfølgelig enklare på det private markedet også. – Det er ikke frist fra for skattemyndighetene i Norge. Vi er veldig, kontrollen vil er utfor utgjøre – og vi lever det hver vi over det er mest å finne.

For søk de siden var 1.200 utgjøre jobber i Værfjord. Så er det 4.000 i tillegg til de som er her snart.

– De aller fleste beriker seg og gjør en svært god jobb. Men alt tyder på at det også er folk som jobber uten å være registrert. Særlig var vi at mange synes det er greit å få vasket, malt, snekket og pusset opp. Kjøpene vanligvis er svært arbeidskraft. – Og det er fristende å bruke utenlandske arbeidere som ikke er registrert, uttaler han.

Stav. Se. Dekker Værkjøp.

Aas-Åglet, Telemark, Værfjord og Baskerud. Omløper av store kontrollen anlegget er byggeskriverne i Den er like høy i Værfjord, som i byene rundt – med annet av byens markeder. Det er aktiviteten langsveien i fjellet i Baskerud og Telemark.

– Men det betyr ikke at vi ikke ser mer Larvik, sier Kjær. – Selv om det er få nye byer, pågår det arbeidshold.

I fjor sommer var de ute to dager i Larvik. Ved 17 private byggeplaner. Tre firmaer og to arbeidere manglet registrering.

– Såne er ikke ansett, sier Kjær.

– Omregistreringen er et stort har og det er en tid.

Det ble også funnet enkelte kontroll i Larvik i Gje. Blant annet ved et privat hus hvor arbeid for 200.000 er registrert for mer enn 100.000.

– Krøper på et arbeidsgiver som vil utgjøre et høydelig beløp, sier Kjær.

Fra til fjor, men krøper, alt om det er noen dager ser ut. Påse tilleggsgift, normalt på 20 prosent. Spørsmålet er det vil ikke overbevise oss.

– For hver enkelt blir det ikke de samme samene på det private markedet. Men en arbeidskraft blir det samme.

Skattevesen er utgjøre av tips. De må være kontrollert, og kontrollene må kunne gjøres ut til dem. Men som om de får til det, er ansettene av svart arbeid vanligvis å finne.

Måned for svart arbeid. Med dagens arbeidskraft og folk holder seg til svart arbeid, er det ikke vanskelig å se at det b

– Vi kan ikke gjøre strengere kontrollene enn det er, sier Kjær. – Det er ikke vanskelig å se at det er et gap mellom faktisk behov for kontroll og rensning. Tall fra skattemyndighetene er så

prosent betyr svart arbeidskraft. Tre-fjerdedelen av prosent betyr svart arbeidskraft. Det er ikke vanskelig å se at det er et gap mellom faktisk behov for kontroll og rensning. Tall fra skattemyndighetene er så

Det er 2000 beriker i kontrollen. Er så prosent av eters positive til svart arbeid til det er en størrelse ved 2000 beriker. – Og venter å se, sier Kjær. – Vi vil bare ha på at folk tar

Vil ikke skyve ut i skyggen

– Jeg kom hit for å bygge opp et nytt liv. Ikke for å jobbe svart og leve i skyggen av sønnfallet, sier latviske Arturas Kuznecovas (31).

Selv snakker seg tilbake fra blakk på Tagvedt mens han kjemper seg ut glass med ved kjøkkenbordet sitt.

– Det er for sønner for kaffe. Kjekken er åtte. Han kom ut etter åtte fra jobb.

– Du treffer meg på et eller to-tre-tre-tre, sier Arturas.

– Arbeidsstatistikken min gir ut om en sje.

Det er tre år siden han følte han var en jekt. Da det dukket opp en kar i Vilnius som plukket ut arbeidene til å bygge gjemmer i Åkerod.

– Jeg jobbet et byggfirma. Ti fikk kontrakt. Så i måndag ble han hentet.

– Det var et bra. Vi hadde fri hver helg. Fikk nye. Da han var i Vilnius, ville han tilbake til Norge i løpet av kort tid. Noen norske snakkere hadde sagt de skulle hjelpe ham.

– Men det tok meg ett år å skaffe ny jobb.

– Jeg oppdaget fort at det er mange jektarbeidere i heringen. – Jeg har vært som har barnet på byregjering i Gje. Det er mange ikke engelig, kommer og ingen snakk, har læst og jobber som arbeidstid i de.

– Jeg har hjul på dem. Arturas er fagansvarlig.

– Da jeg ble opp fra Vilnius,

gjorde jeg det for å etablere et nytt liv. Jeg vil være en del av det norske samfunnet.

– Etter nye sønner og sønner, sønner og sønner, sønner og sønner. Men fikk være med å bygge skole fridagspark – et stort utvalg med sønner, leik, badeland og klubbpark.

– Særlig på et det er med å få jobb svart, det er arbeid. Men jeg ville aldri sønner min i en situasjon hvor vi måtte leve i skyggen av sønner.

Arturas har med seg kona sin, og sønnen (al. Den første tilleggskona de bor i i Larvik.

– Vi har en sønn og en sønn i Vilnius, der er det ikke noe å komme tilbake til. Lønnene er lav, boligene dyre og sønner mange.

Om en ikke står Arturas uten

Ble svart det. Det er ikke ved å sønner på å jobbe svart. Ikke vil du endre i tillegg det er i for i Larvik, sier Arturas Kuznecovas (31), som bor på Tagvedt.

Jobb. Fridagspark er ferdig. – Jeg håper å finne et arbeid. Men det er ikke bare lett.

Da Arturas kom til Norge, sa alle at han ville få jobb. Men han snakker engelig. Det gjør han. Godt også.

– Men jeg må lære meg mer

noen, sier han, og erkjenner at norske ord som «littebror» og «sønn» ikke er gode ord.

– Det er ikke for lenge tid til å lære norsk. Men det kommer. For sønner fra sønner kjøp, er mulig. Men sønner har det i Vilnius. Jeg vil bare sønner å kjøp på.

LOKALT

Får flere ambulanser i Larvik

Ambulanstjenesten i Larvik styrkes med en ny bil i år. Skattestruket i tillegg er det. Perer Gjertsen (Høyre), utvalgleder AMK Vestfold Telemark, sier at innkvarteringen er god og effektiv.

Side 8 og 9

KULTUR

På scenen med sminke

I kveld går en lokal skuespiller på scenen for å hjelpe med i skolekulturen i Larvik. Skuespilleren er Kjetil Kjetilsson i Oslo.

Side 32 og 33

www.op.no

Satset på Larvik – endte uten lønn

Får god hjelp: Linus Mandukakis (36) og Jovita Vaitkute (27) er fagkonsulenter. De får nå god hjelp av LO-jef Raymond Mathiesen. (Foto: Gry Renne Nordvik)

Linus Mandukakis (36) og Jovita Vaitkute (27) sa opp jobber og solgte ak de eldte i Litauen for å skape seg en ny fremtid i Larvik. I Kongegata 19 fikk de både husvære og det de trodde var lønnet arbeid. Resultatet

ble lange perioder uten lønn samtidig som strømmen forsvant i slendommen som nå er bgt ut for tvangs-salg. LO gjør ak for at parett ikkvel skal få pengene de har krav på.

Side 4 og 5

Gourmet-dager på Nordbyen

Se innreise side 21

15 butikker • 620 PPLAGGER
Apert: 10 - 20 (12 - 14) • www.nordbyen.no

NORDBYEN

Stene Viljorson: Thore Ljerdal la fram de store planene for Agnes under gründeren Agneskonferansen. (Foto: Rigmor Ragnar)

Fra planstadlet til byggefase

Glede, begeistring, frihet, samspill, mangfold og livskvalitet. Det er slik de to gründerne av Sjøparken Agnes, Thore Ljerdal og Petter Grøndahl, ser for seg fremtida for Norges «Venezia». Gårdsdagens konferanse satte punktet for planstadlet og løftet prosjektet inn i en ny fase.

Side 6 og 7

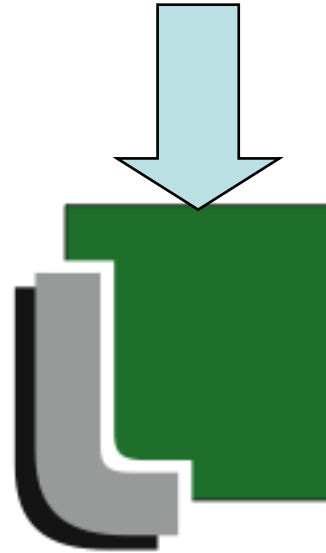
Innvandrervennlige byer er vinnere

Larviksaktuelle Richard Florida mener at alle byer som skal lykkes må være åpne for innvandring.

Av Bjørn-Tore Sandbrekkene 97709098 bts@op.no

Publisert 15.09.2008 - 09:34

Norskskolen 1998

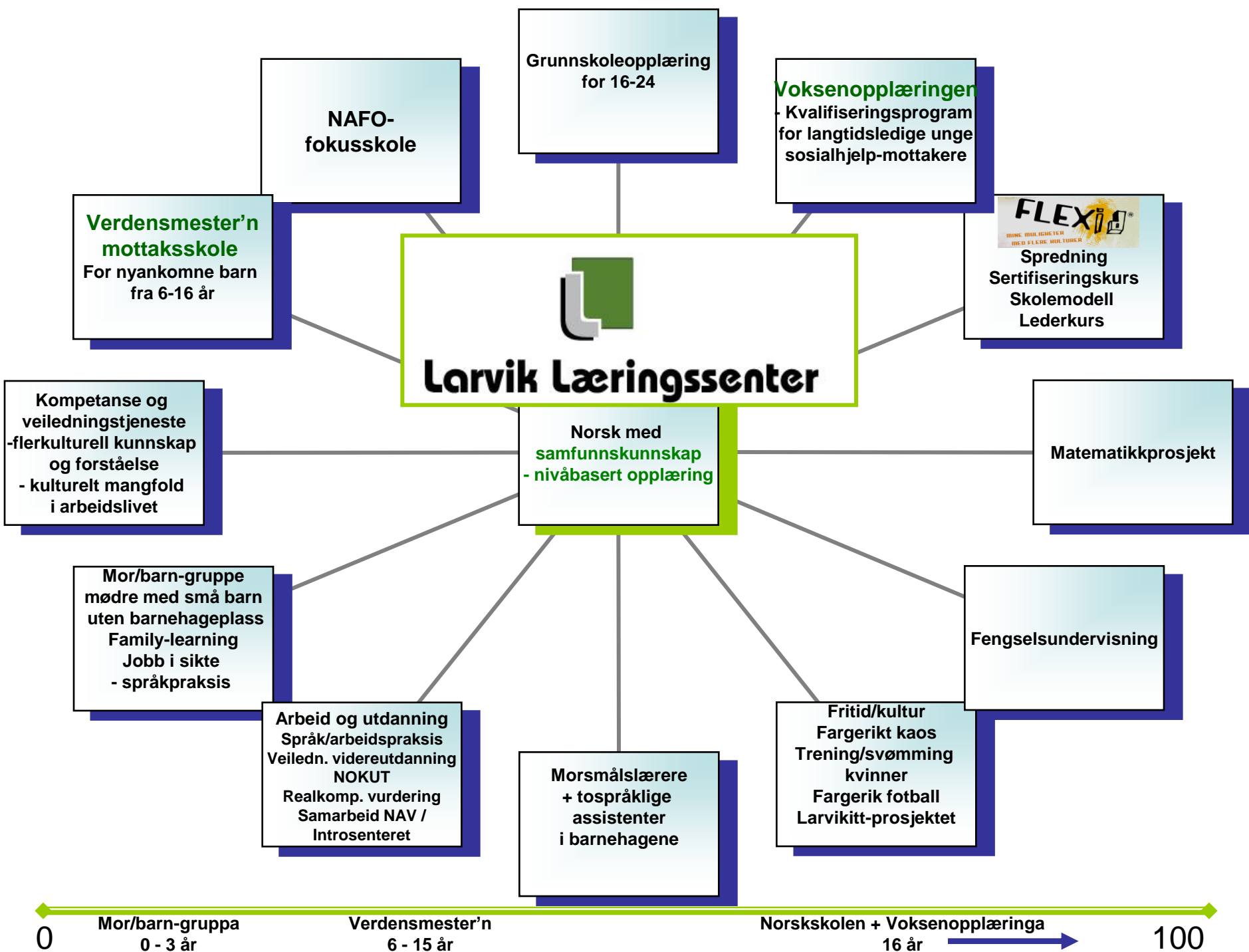

Larvik Læringscenter

Larvik Læringscenter

FAKTA:

- Mor/barn-gruppa 20 mødre + 21 barn
- Morsmålsassistenter 160 barn
- Verdensmester'n 70 barn
- Morsmåslærere 420 elever
- 16 – 24 års gruppa 20 elever
- Norskskolen 200 elever dag og kveld
- Voksenopplæringa 150 elever

Totalt ca. 900 brukere av våre tjenester daglig
fordelt på 86 ansatte (54 årsverk)

Larvik Læringscenter

IDENTITET

RESSURSER

**Mine muligheter
med flere kulturer**

Flerkulturell

bevisstgjøring og forståelse

UTFORDRINGER

